

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2027
(skrajne daty)
Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	DIETETYKA
Kod przedmiotu*	Poł/I/C-D
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych, Instytut Nauk o Zdrowiu
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Położnictwo
Poziom studiów	I stopień
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok, II semestr
Rodzaj przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki położniczej
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Mgr Paulina Kut
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Mgr Paulina Kut

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
II	10	10	-	-	-	-	-	10 Sam.	1
Razem	10	10	-	-	-	-	-	10 Sam.	1

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Wykład: zaliczenie bez oceny

Ćwiczenia: zaliczenie z oceną

Samokształcenie: zaliczenie z oceną (Projekt - prezentacja multimedialna/referat w zakresie efektu uczenia się: C.W22 i C.U31)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawy anatomia i fizjologia układu trawiennego. Zmiany w układzie trawiennym wywołane ciążą.

Podstawy biochemii: budowa, funkcje występowanie składników pokarmowych (woda, białka, tłuszcze, węglowodany, witaminy, związki mineralne).

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej: <ul style="list-style-type: none">- zasad racjonalnego odżywiania dzieci, młodzieży i dorosłych,- zasady leczenia dietetycznego- znajomości regulacji prawnych w zakresie kontynuacji środków spożywczych przeznaczenia żywieniowego- skuteczności i bezpieczeństwa kontynuacji terapii środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego
C ₂	Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do: <ul style="list-style-type: none">- określania zakresu żywienia w stanie zdrowia i choroby- rozpoznawania sytuacji pacjenta w zakresie potrzeb zapewniania dostępu do środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego
C ₃	Kształtowanie postawy studenta do: <ul style="list-style-type: none">- aktywnego pogłębiania wiedzy z zakresu żywienia człowieka w stanie zdrowia i choroby, przepisów dotyczących środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	C.W19.
EK_02	zasady żywienia kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży oraz zasady żywienia noworodków i niemowląt;	C.W20
EK_03	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;	C.W21.
EK_04	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	C.W22.
EK_05	oceniać stan odżywienia i sposób żywienia, prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia zdrowych i chorych dzieci i dorosłych, w szczególności kobiet w różnych okresach ich życia i różnym stanie zdrowia;	C.U31.
EK_06	stosować diety terapeutyczne w wybranych chorobach, nadzorować odrębności żywienia zbiorowego i rozpoznawać powikłania dietoterapii;	C.U32.
EK_07	planować podstawowe diety pod względem ilościowym i jakościowym, w tym zalecenia żywieniowe dla kobiety w okresie ciąży i karmienia piersią;	C.U33.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_o8	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;	C.U34.
EK_o9	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	D.K7.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. Normy żywienia dla populacji polskiej. Zapotrzebowanie na składniki pokarmowe w zależności od wieku i stanu zdrowia.
2. Tabele składu wartości odżywczej produktów żywnościowych.
3. Piramida zdrowego żywienia. Zasady prawidłowego żywienia: dzieci i młodzieży, dorosłych z aktywnością fizyczną. Metody oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia.
4. Żywienie kobiet i mężczyzn w okresie prokreacyjnym. Żywienie kobiet w ciąży i połogu. Rola Położnej.
5. Leczenie dietetyczne wybranych chorób w populacji ogólnej i w patologii ciąży(choroby metaboliczne-cukrzyca, choroby nerek, choroby jelit, choroby układu krążenia, żywienie kobiety ciężarnej z otyłością). Rola położnej w leczeniu żywieniowym.
6. Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Profilaktyka niedożywienia.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych

Treści merytoryczne
1. Ćwiczenia czytania tabel wartości odżywczej, tabel Norm żywienia.
2. Obliczanie: BMI, zapotrzebowania na energię. Czytanie etykiet produktów żywnościowych.
3. Praktyczne ćwiczenia oceny sposobu żywienia z uwzględnieniem stanu ciąży.
4. .Profilaktyka niedożywienia – rola położnej.
5. Praktyczne przygotowanie zaleceń dietetycznych dla kobiety w ciąży, patologii ciąży (choroby metaboliczne i endokrynologiczne -cukrzyca, choroby tarczycy, choroby nerek, choroby jelit, choroby układu krążenia, żywienie kobiety ciężarnej z otyłością) oraz w okresie laktacji.
6. Wybrane metody zmiany nawyków żywieniowych- sposoby formułowania celów żywieniowych i ocena efektów edukacji żywieniowej.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną,

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, oprogramowanie Office 365,

Samokształcenie: Projekt pisemny - prezentacja multimedialna/ referat

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
C.W19.	TEST WIEDZY	W
C.W20	TEST WIEDZY	W

C.W21.	TEST WIEDZY	W
C.W22.	KOLOKWIUM, PROJEKT-OPRACOWANIE ZALECEŃ ŻYWIENIOWYCH W WYBRANYCH SCHORZENIACH	ĆW/S
C.U31.	KOLOKWIUM, PROJEKT- OPRACOWANIE ZALECEŃ ŻYWIENIOWYCH W WYBRANYCH SCHORZENIACH	ĆW/S
C.U32.	OBSERWACJA I OCENA BIEŻĄCA PRZEZ OPIEKUNA, OCENA GRUPY, SAMOOCENA	ĆW
C.U33.	OBSERWACJA I OCENA BIEŻĄCA PRZEZ OPIEKUNA, OCENA GRUPY, SAMOOCENA	ĆW
C.U34.	KOLOKWIUM, PROJEKT- OPRACOWANIE ZALECEŃ ŻYWIENIOWYCH W WYBRANYCH SCHORZENIACH	ĆW
D.K7.	OBSERWACJA I OCENA BIEŻĄCA PRZEZ OPIEKUNA, OCENA GRUPY, SAMOOCENA	ĆW

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunki zaliczenia -wykłady:

Zaliczenie (zal.):

1. Uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia częściowego i/lub końcowego w ustalonym terminie.

Brak zaliczenia (nzal.):

1. Nieobecność na wykładach – brak usprawiedliwienia.
2. nieobecność na zaliczeniu bieżącym i/lub końcowym i brak usprawiedliwienia w terminie 3 dni
3. negatywna ocena z zaliczeń bieżących,
4. negatywna ocena z zaliczenia końcowego.

Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy:

(student generuje / rozpoznaje odpowiedź (esej, raport; krótkie strukturyzowane pytania /SSQ/; test wielokrotnego wyboru /MCQ/; test wielokrotnej odpowiedzi /MRQ/; test dopasowania; test T/N; test uzupełniania odpowiedzi), pytania otwarte.)

Zaliczenie z oceną- test wiedzy (jednokrotnego wyboru)

Kryteria oceniania

- 5.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 92%-100%
- 4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 84%-91%
- 4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 76%-83%
- 3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 68%-75%
- 3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%-67%
- 2.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 59%

Warunki zaliczenia -ćwiczenia:

Zakres ocen: 2-5

Zaliczenie(bdb 5- wszystkie z wymienionych kryteriów):

1. Obecności na ćwiczeniach, punktualność- 100%
2. Uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia częściowego i/lub końcowego w ustalonym terminie.
3. Pozytywna ocena z projektu w ustalonym terminie.

Brak zaliczenia (ocena negatywna: niedostateczna – wszystkie/ lub jedno z 4 kryteriów):

1. Nieobecność na ćwiczeniach i brak usprawiedliwienia nieobecności, zwolnień i spóźnień,
2. Nieobecność na zaliczeniu bieżącym i/lub końcowym i brak usprawiedliwienia w terminie 3 dni,
3. Negatywna ocena z zaliczeń bieżących na ćwiczeniach,
4. Negatywna ocena z zaliczenia końcowego projektu.

Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie umiejętności na ćwiczeniach:

1. Zaliczenie projektu: formułowanie celów, założeń i elementów porady żywieniowej w okresie przedkonceptyjnym, ciąży, połogu – laktacji oraz wybranych patologii ciąży.
2. Ocenianie bieżące zastosowania wiedzy w praktyce,
3. Obserwacja i ocena aktywności.

4. Ocena grupy
5. Samoocena

Kryteria oceny umiejętności na ćwiczeniach:

Zakres ocen 2,0-5,0

- 5,0 – student bardzo aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest bardzo dobrze przygotowany, bardzo dobrze planuje poradę żywieniową uwzględniając cele i zasady żywienia w ciąży, połogu i wybranych schorzeniach ginekologicznych.
- 4,5- student bardzo aktywnie uczestniczy w zajęciach, dobrze przygotowany, dobrze planuje poradę żywieniową uwzględniając cele i zasady żywienia w ciąży, połogu i wybranych schorzeniach ginekologicznych w swoich działaniach wykazuje umiejętności rozwiązywania zadań wykraczających poza te ćwiczone na zajęciach jednak nie wszystkie propozycje rozwiązań są prawidłowe.
- 4,0 student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest dobrze przygotowany, dobrze wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu podstaw żywienia człowieka i edukacji żywieniowej przy rozwiązywaniu zadań i przygotowaniu projektu edukacyjnego. Dobrze planuje poradę żywieniową uwzględniając cele i zasady żywienia w ciąży, połogu i wybranych schorzeniach ginekologicznych w swoich działaniach wykazuje umiejętności rozwiązywania zadań nie wykraczających poza te ćwiczone na zajęciach, wszystkie propozycje rozwiązań są prawidłowe.
- 3,5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest dostatecznie przygotowany, łatwo jednak nie zawsze prawidłowo wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu podstaw żywienia człowieka i edukacji żywieniowej w przy rozwiązywaniu zadań i przygotowaniu projektu edukacyjnego. Dobrze planuje poradę żywieniową uwzględniając cele i zasady żywienia w ciąży, połogu i wybranych schorzeniach ginekologicznych w swoich działaniach wykazuje umiejętności rozwiązywania zadań nie wykraczających poza te ćwiczone na zajęciach, i nie wszystkie propozycje rozwiązań są prawidłowe.
- 3,0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest dostatecznie przygotowany, potrafi rozwiązać zadanie i przygotować projekt na zasadzie odtworzenia czynności z pomocą, często popełnia błędy.
- 2,0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wypowiedzi są niepoprawne merytorycznie, nie rozumie zagadnień i nie wykazuje gotowości do rozwiązywania zadań i przygotowania projektu edukacyjnego w sytuacjach typowych, bardzo często popełnia błędy.

Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:

Obserwacja opiekuna, ocena grupy, samoocena

Ocena kompetencji społecznych /ZAKRES OCEN: 2,0 - 5,0

- 2,0- Student nie akceptuje zadań, nie dostrzega konieczności udziału w zajęciach grupowych i doskonalenia pracy własnej, unika pracy, nie angażuje się w pracę, nie dostrzega słabych i mocnych stron swoich działań. Nie dostrzega swojej roli w prowadzeniu skutecznej interwencji żywieniowej u kobiet w ciąży, połogu i wybranych schorzeniach ginekologicznych
- 3,0- student w małym stopniu uczestniczy w pracy grupy i wykonuje zadania indywidualne, dostrzega słabe i mocne strony swoich działań. W niewielkim stopniu dostrzega swoją rolę w prowadzeniu skutecznej interwencji żywieniowej u kobiet w ciąży połogu i wybranych schorzeniach.
- 3,5 student słabo inicjuje niektóre zadania pracy w grupie i wykonuje zadania indywidualne, dostrzega słabe i mocne strony swoich działań, dostrzega swoją rolę w prowadzeniu skutecznej interwencji żywieniowej u kobiet w ciąży połogu i wybranych schorzeniach
- 4,5 wykazuje wysoką odpowiedzialność za wykonane zadania indywidualne i zadania w grupie, świadomie określa swoją rolę w prowadzeniu skutecznej interwencji żywieniowej u kobiet w ciąży połogu i wybranych schorzeniach
- 5,0 Świadomie i pozytywnie oddziałuje na grupę przy wykonywaniu zadań indywidualnych i grupowych, świadomie i z przekonaniem określa swoją rolę w efektywnej edukacji, broni swojego zdania motywuje innych. Zna mocne strony swoich działań, dąży do doskonalenia działań w prowadzeniu skutecznej interwencji żywieniowej u kobiet w ciąży, połogu i wybranych schorzeniach.

Ocena umiejętności odbywa się w oparciu o kryteria:

- zasady
- sprawność/ skuteczność
- samodzielność
- postawa

Kryteria oceny	Punkty	Normy wykonania				
		Wiedza	Zasady	Sprawność	Samodzielność	Postawa
Sposób wykonywania czynności	0	nie posiada wiedzy	nie przestrzega zasad	czynności wykonuje chaotycznie	brak samodzielności lub mimo wielokrotnego ukierunkowania nie potrafi samodzielnie pracować	nie potrafi krytycznie ocenić i analizować swojego postępowania, nie współpracuje z zespołem terapeutycznym, nie identyfikuje się z rolą zawodową, nie utrzymuje kontaktu werbalnego z pacjentem/grupą
	1	posiada wiedzę w zakresie minimalnym	nie przestrzega prawidłowej kolejności zasad,	czynności wykonuje niepewnie, bardzo wolno	stale wymaga ukierunkowania w działaniu	mimo częstego ukierunkowania nie potrafi ocenić i analizować swojego postępowania, nie potrafi utrzymać kontaktu werbalnego z pacjentem/grupą
	2	posiada wiedzę na poziomie podstawowym	przestrzega zasady po ukierunkowaniu	czynności wykonuje poprawnie	sporadycznie wymaga przypomnienia i ukierunkowania w niektórych działaniach	ma pewne trudności w krytycznej ocenie i analizie swojego postępowania, wymaga naprowadzania, ukierunkowania w wyborze treści
	3	posiada wiedzę na poziomie uniwersyteckim	przestrzega zasady właściwej techniki i kolejność wykonywania czynności	czynności wykonuje pewnie, zdecydowanie, logicznie	ćwiczenie wykonuje całkowicie samodzielnie, pewnie	potrafi krytycznie ocenić i analizować swoje postępowanie, współpracuje z grupą, identyfikuje się z rolą zawodową, poprawnie, samodzielnie i skutecznie dobierać treści

SAMOKSZTAŁCENIE (sprawdzane efekty uczenia się: C.W22 i C.U31):

- 5,0 – student bardzo dobrze układa zalecenia żywieniowe dla kobiety ciężarnej, w patologii ciąży i w czasie laktacji, określając zapotrzebowanie na energię i składniki odżywcze oraz określa niezbędne środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego, prowadzi poradę żywieniową.
- 4,5 – student dobrze układa zalecenia żywieniowe dla kobiety ciężarnej, w patologii ciąży i w czasie laktacji, określając zapotrzebowanie na energię i składniki odżywcze oraz określa niezbędne środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego, prowadzi poradę żywieniową.
- 4,0 – student dobrze układa zalecenia żywieniowe dla kobiety ciężarnej, w patologii ciąży i w czasie

laktacji, określając zapotrzebowanie na energię i składniki odżywcze oraz określa niezbędne środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego, prowadzi poradę żywieniową - jest poprawiany.

- 3,5 – student, dostatecznie układa zalecenia żywieniowe dla kobiety ciężarnej, w patologii ciąży i w czasie laktacji określając zapotrzebowanie na energię i składniki odżywcze prowadzi poradę żywieniową z błędami, wymaga korekty.
- 3,0 – student dostatecznie układa zalecenia żywieniowe dla kobiety ciężarnej, określając zapotrzebowanie na energię i składniki odżywcze, jednak często popełnia błędy.
- 2,0 – student nie układa zaleceń żywieniowych dla kobiety ciężarnej, nie określa zapotrzebowania na energię i składniki odżywcze, często jest poprawiany.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
I. GODZINY KONTAKTOWE WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW - ZAJĘCIA TEORETYCZNE		
1. Zajęcia kontaktowe z nauczycielem		
• udział w wykładach/ udział w e-wykładach	10/0	1
• udział w ćwiczeniach/udział w e-ćwiczeniach	10/0	
• udział w ćwiczeniach - Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej	-	
• Inne, jakie?	-	
II. GODZINY KONTAKTOWE WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW - KSZTAŁCENIE PRAKTYCZNE		
1. Zajęcia praktyczne		
• godziny kontaktowe z nauczycielem	-	-
• godziny kontaktowe z nauczycielem – Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej	-	
2. Ćwiczenia kliniczne	-	
3. Inne, jakie?.....		
III. GODZINY KONTAKTOWE WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW - PRAKTYKI ZAWODOWE		
• Praktyka zawodowa	-	-
IV. GODZINY NIEKONTAKTOWE WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW*		
• Samokształcenie	10	
V. GODZINY NIEKONTAKTOWE – PRACA WŁASNA STUDENTA (PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ, EGZAMINU, NAPISANIE REFERATU ITP.)		
Przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.	3	
Samokształcenie	-	
SUMA GODZIN	33	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS		1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Jarosz M(red.): Dietetyka. IŻiŻ Warszawa 20172. Jarosz M.: Normy żywienia dla populacji polskiej. IŻiŻ Warszawa 2017.3. Szostak –Węgierek D:Żywienie kobiet w ciąży . Warszawa, PZWL 2015. /dostęp poprzez ibuk/
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Jarosz M.(Red. wyd. polskiego): Żywienie wpływ na zdrowie człowieka. PZWL 2016.2. Tobiasz-Kałkun N. Socha J.: Niedożywienie kobiet w ciąży. [w] Januszewicz P.(red): Niedożywienie a Zdrowie Publiczne. Wydaw. UR 2011.3. Tobiasz-Kałkun N. Ryżko J.: Szkodliwe praktyki medycyny niekonwencjonalnej na przykładzie samoleczenia zaparć u kobiet w ciąży w regionie Podkarpacia [w] Więch P. Binkowska M.(red) . Badania w pielęgniarstwie XXI wieku. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Wydawnictwo UR 2016.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej